

[Lorentzen.]

delige borgerlige Straffelovs Regler om Prøveløsladelse vil blive genindført om end med en mindre Ændring. Domskonklusionen om „uværdig til almen Tillid“ udgaar, og der indføres nogle mindre Ændringer i Rettighedsfortabelsen. Endelig kan der forventes en noget udvidet Indstilling om Benaadning.

Det er nu Hovedpunkterne, og jeg skal knytte nogle Bemærkninger til dem. Jeg begynder med Strafferammen. Medens Norge har hele Straffeskalaen lige fra Dødsstraf til Bødestraf i Brug, tog man i Danmark et andet Udgangspunkt, de 4 Aars Fængsel som normal Minimumsstraf, idet man gik ud fra, at man kun vilde straffe de virkelig grove Tilfælde, men til Gengæld straffe haardt. I Norge regner man med at komme op paa 63 500 Sager for Landssvig, men heraf angaar 39 000 alene det passive Medlemsskab af „Nasjonal Samling“ eller lignende, og de ventes alle afgjort udenretligt. Af Resten regner man med, at 12 000 vil blive afgjort med Frihedsstraf under 1 Aar, ca. 7 000 med en Frihedsstraf mellem 1 og 3 Aar og kun 5 000 med en Frihedsstraf over 3 Aar. Det vil sige, at de kun ca. 5 000 Sager skal behandles ved Lagmandsretten, og det vil atter sige, at der vil blive nedlagt Paastand paa Straf af Fængsel i over 3 Aar. Hos os — vi havde ingen Quisling-Regering i Danmark og ikke det afgørende Brud d. 9. April 1940 — vil der i alt blive rejst Tiltale, skønsmæssigt anslaaet, i ca. 12 000 Tilfælde, og da efter et Straffelovstillæg med en normal Minimumsstraf paa 4 Aar. Til Sammenligning med de tidligere Strafferammer i Danmark kan jeg nævne det Tal, som Udvalget er kendt med, nemlig at før 9. April 1940 laa kun ca. 3 pCt. af samtlige Frihedsstraffe i Danmark over 3 Aars Fængsel. Det er derfor for mig forstaaeligt, at Kritikken satte særlig haardt ind mod det danske Straffelovstillægs høje Minimumsstraf. Man maa herved erindre, at Straffelovstillægget ikke fastsætter bestemte Strafferammer for de enkelte Forbrydelser, som man ellers gør i en almindelig Straffelov — bortset fra den Undtagelse i § 10, 3die Stykke, der angaar Hipofolk o. lign. Det vil altsaa sige, at man giver samme normale Minimumsstraf for en Række strafbare Handlinger, hvis Strafverdighed er af vidt forskellig Karakter. En Undersøgelse af de afsagte Domme, jfr. bl. a. Byretsdommer von Eybens Oversigt i „Juristen“, viser ogsaa, at man i Praxis blev nødsaget til at individualisere i større Omfang end forudsat i Loven, idet Gennemsnitsstraffen for næ-

sten alle Kategorier ligger under Minimumsstraffen, de 4 Aar. For Brandmænd f. Eks. kun nogle Maaneder over Fængsel i 1 Aar, for Medlemmer af Frikorps Danmark 2³/₄ Aar, hvis vi tager Tiden til 18. Oktober 1945. Men i Perioden efter er vi nede paa en Gennemsnitsstraf af 2¹/₄ Aar, og tager vi endelig Højesteretsdommen af 27. November 1945, hvorefter en Frikorpsmand fik 2 Aar, og tillige tager de Bemærkninger i Betragtning, som Statsadvokat Jørgen Trolle har knyttet til denne Dom, hvori han siger, at det herefter er vanskeligt at se, at Indmeldelse i Korpset og Tjeneste i det før 29. August 1943 kan komme til at give en højere Straf end de 2 Aar, naar ikke andre strafbare Forhold foreligger, vil det ses, at man ikke kunde blive staaende ved de 4 Aar.

Praksis er blevet angrebet fra forskelligt Hold, og ved Praxis tænker jeg ikke blot paa Domsmyndigheden, men ogsaa paa Anklagemyndigheden. Vi møder særlig to Hovedsynspunkter. Efter det ene var det en Forudsætning ved Lovens Vedtagelse, at kun naar Handlingen — og herved maa der ses bort fra formildende Omstændigheder — i det enkelte Tilfælde var saa grov, at den burde takseres til 4 Aars Fængsel, maatte der rejses Tiltale og dømmes efter Straffelovstillægget. Derimod var der naturligvis ingen Begrænsning for Tiltale efter Borgerlig Straffelov, saafremt Forholdet faldt herindunder, hvad det dog ofte ikke vilde have gjort. Retspraksis, siger man fra det Hold, er herefter afgjort i Modstrid med Loven og dens Forudsætninger, og meget konsekvente Tilhængere af denne Opfattelse hævder yderligere, at en Nedsættelse af Strafferammen til 2 Aar i Virkeligheden indeholder en Skærpelse. Jeg deler ikke denne Mening. — Den anden Opfattelse, der bl. a. har fundet Udtryk i det ærede Medlem Hr. Robert Mikkelsens Bidrag til Betænkningen, bebrejder Retspraksis, at den har sat sig ud over Lovens Ord. Den siger, at Domstolene skal alene dømme efter Lovens Ord, og derfor konkluderer det ærede Medlem Hr. Robert Mikkelsen og hans Partifælle i, at Domstolene har dømt for mildt.

Det er derfor efter min Opfattelse berettiget at hævde, at de 4 Aar som normalt Straffeminimum har spillet Fallit, og jeg mener, at det maa være rigtigt at drage Konsekvensen heraf og nedsætte de 4 Aar til 2 Aar, saaledes som foreslaaet i Ændringsforslaget. De 2 Aar er ikke grebet ud af Luften; de er hentet fra den almindelige borgerlige Straffelovs § 101, der stort set omhandler en hel Del af de Tilfælde, der